

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 19
van **SARAH SMEYERS**
datum: 18 oktober 2019

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Duolegaat - Afschaffing

De Vlaamse Regering heeft beslist om het duolegaat, een erfenisconstructie die niet alleen een neef of vriend maar ook een of meerdere goede doelen als erfgenaam aanduidt, vanaf 2021 af te schaffen. Wellicht betekent dit dat testamenten van iemand waarin het duolegaat werd opgenomen en die in de loop van dat jaar overlijdt, niet meer zullen worden uitgevoerd.

Bij een duolegaat wordt overeengekomen dat het goede doel alle erfenislasten betaalt. Het deel van de neef of vriend wordt aan het normale tarief berekend terwijl het deel van het goede doel op een gunsttarief van 8,5 procent mag rekenen. De erflater bepaalt zelf op welke wijze hij zijn erfenis verdeelt.

Omdat zowel alle vzw's als de openbare en private stichtingen voor een duolegaat in aanmerking kwamen, kon het duolegaat de voorbije jaren op een stijgende populariteit rekenen. De afschaffing ervan moet evenwel worden aanzien als een verdere vereenvoudiging en een eerlijkere verdeling van de erfbelasting.

1. Hoeveel duolegaten werden de voorbije 3 jaar (2016-2019) uitgevoerd?
2. Welke goede doelen werden gedurende deze periode met deze duolegaten begunstigd?
3. Hoeveel leverde dit aan de Vlaamse overheid aan successierechten op?
4. Welk bedrag aan successierechten ontliiep de Vlaamse overheid door deze legale constructie?
5. Op welke wijze zal het verdwijnen van het duolegaat worden opgevangen zodat de goede doelen geen of, op zijn minst, zo weinig mogelijk verlies lijden?
6. Wordt een overgangsfase bepaald voor alle reeds gedane duolegaten die nog niet zijn opgevallen?

ANTWOORD

op vraag nr. 19 van 18 oktober 2019

van **SARAH SMEYERS**

- 1+3. De Vlaamse Belastingdienst heeft geen gegevens over het aantal duolegaten. Zoals beschreven in het antwoord op schriftelijke vraag nr. 229 van 12 april 2018 beschikt de Vlaamse Belastingdienst wel over gegevens van legaten waarvoor het gunsttarief van 8,5%, vermeld in artikel 2.7.4.2.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF), werd toegepast.

In onderstaande tabel wordt het aantal nalatenschappen en legaten weergegeven waarbij er erfbelasting werd ingekohierd aan het vermelde gunsttarief. Een nalatenschap kan meerdere legaten bevatten. Daarnaast is de ingekohierde erfbelasting opgenomen. De cijfers zijn onderverdeeld per aanslagjaar¹.

De cijfers voor aanslagjaar 2019 zijn nog onvolledig en werden om die reden niet mee opgenomen in de tabel.

Aanslagjaar	Nalatenschappen met toepassing van art. 2.7.4.2.1 VCF	Legaten	Ingekohierde erfbelasting (in euro)
2016	725	1.127	20.318.575,87
2017	809	1.180	22.345.358,00
2018	863	1.258	19.475.866,72

2. Gegevens over begunstigden kunnen omwille van redenen van privacy en beroepsgeheim niet verstrekt worden. Hieronder is wel een overzicht opgenomen van het aantal legaten, onderworpen aan het tarief, vermeld in artikel 2.7.4.2.1 VCF, per categorie van ontvangers. Het gaat hierbij om een intuïtieve clustering op basis van de naam van de begunstigde.

Begunstigde	Aantal legaten		
	2016	2017	2018
Goede doelen	316	393	424
Medische & Zorgsector	432	444	417
OCMW-CAW	11	10	8
Onderwijs	28	26	41
Overheid	2	5	5
Religieus	337	301	363
Sociale Huisvesting	1	1	

- 4-6. Meer en meer wordt er geopteerd voor een duolegaat waarbij een goed doel opgenomen wordt, specifiek vanuit het oogpunt van fiscale planning. De belangrijkste bekommernis is dan de maximale bevoordeling van de eigenlijke begunstigde van het duolegaat waaraan het financieel voordeel voor het goede doel volledig ondergeschikt wordt. Op zich is het toepassen van de techniek van het duolegaat perfect legaal en maakt dit geen fiscaal misbruik uit. Het strookt echter niet met het rechtvaardigheidsgevoel dat de samenleving op die manier opdraait voor de erfbelasting verschuldigd door de eigenlijke begunstigde.

¹ De cijfers in schriftelijke vraag nr. 131 van 19 februari 2019 werden onderverdeeld per inkohieringsjaar. Het aanslagjaar vormt echter een betere vergelijkingsbasis.

Het verlaagde tarief van 8,5% voor legaten aan goede doelen, vermeld in artikel 2.7.4.2.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, zal verder verlaagd worden. Ik laat onderzoeken tot welk nieuw tarief dit kan leiden.

De concrete modaliteiten van de nieuwe regeling inzake de duolegaten zullen verder worden uitgewerkt op basis van overleg met verschillende instanties zoals mijn administratie, de notarissen, de goede doelen, ... Met het oog op de rechtszekerheid zal er zodra mogelijk over de nieuwe regeling gecommuniceerd worden zodat mensen tijdig op de hoogte zullen zijn van de aangepaste regelgeving. Burgers zullen wel de nodige tijd krijgen om, indien gewenst, hun testament nog aan te passen.